

Bizkaiak ekonomia berritzaileago baterantz aurrera egitea sendotu du: bere enpresen %47,8k berritzailetzat jotzen du bere burua

Gora egin du berrikuntza-indize oso altua edo altua lortu duten enpresen kopuruak

Datuek erakusten dutenez, Bizkaiko enpresetan berrikuntzak inflexio-puntu positiboa eta orokorra du

Bilbo, 2025eko uztailak 3. Bizkaiko enpresen %47,8k aitortu du **jarduera berritzailearen bat** egin duela 2024an. Hala adierazten du Bizkaiko Foru Aldundiak eta Bilboko Merkataritza Ganberak Barrixe - Berrikuntzaren Behatokiaren bitartez egindako **Norabidea2025*** azterlanak, Bizkaiko konpainien jarduera berritzailea aztertzeko helburuarekin. Hazkunde horrek (aurreko urtearekin alderatuta, ehuneko 6,7 puntukoa) erakusten du nabarmen egin duela aurrera Lurraldeko berrikuntza-jarduerak, eta 2022an hasitako joera positiboa sendotuz.

Txostenak dio, halaber, **hamar enpresatik seik aitortzen dutela azken lau urteetan jarduera berritzailearen bat egin izana, etengabe edo tarteka**. Eta jarduera berritzaileak etengabe egin dituzten jarduerari erreparatzen badiegu, hamarretik hiru dira berrikuntzaren jardute metodikoa erakusten dutenak.

Datu horiek agerian uzten dute 2023an hasitako egonkortze-joera, 2022an COVID-19aren pandemiaren eta nazioarteko tentsioen eragin negatiboen osteko susperraldiak markatutako goraldiaren ondoren.

Produktu eta zerbitzuen berrikuntza, 2019tik maximoetan

Txostenaren datu nabarmenetako bat da **produktu eta zerbitzuen berrikuntzak izan duen gorakada nabarmena, %33ra iritsi baita** (%24 2023an), 2019tik izan duen baliorik altuena, orduan sartu baitziren Osloko Eskuliburutik eratorritako aldaketa metodologikoak. Hobekuntza horrek erakusten du enpresek apustu argia egiten dutela balio erantsia eskaintzeko, bai enpresa barruan, bai merkatu-proposamenean.

Hazi egin dira, halaber, prozesuetako berrikuntzak, %35,3tik %40,0ra igaro baitira. Produktu- eta zerbitzu-berrikuntza baino gutxiago hazten den arren, enpresek gehien lantzen duten berrikuntza-mota izaten jarraitzen du. Eta bereziki antolakuntzako esparruetan eta kanpo-harremanetan egiten du, neurri handi batean eraldaketa digitalak eta laguntza-programa publikoek bultzatuta.

*Norabidea 2025 2018ko Osloko Eskuliburuaren definizioari jarraituz egin da. Bertan, berrikuntza teknologikoaren eta ez-teknologikoaren arteko bereizketa ezabatzen da, eta berrikuntzak produktuari eta/edo prozesuari dagozkiola ezartzen da.

JARDUERA BERRITZAILEA BIZKAIKO ENPRESETAN - Bilakaera

Enpresen %32,8k berrikuntza-maila handia edo oso handia du

Bizkaiko Berrikuntza Indizeak enpresen jarduera berritzailearen sistematizazio-maila neurtzen du, eta urteetako beherakadaren ondorengo susperraldia islatzen du. Berrikuntza-maila altuak edo oso altuak dituzten enpresen ehunekoa %28,1etik %32,8ra igo da, eta enpresa-estrategian berrikuntza modu sistematikoagoan eta egituratuagoan txertatu dela erakusten du.

Aldi berean, berrikuntza-maila txikiak dituzten enpresak gutxitu egiten dira, eta enpresa-ekosisteman heldutasun handiagoa finkatzen da.

Norabidea2025 azterlanaren beste ondorio nagusietako bat da **bai onurek bai arrakastaren pertzepzioak oso balantze positiboa erakusten jarraitzen dutela berrikuntzari ekiten dioten erakundeen artean.**

Hala, **erakundeen %74,1ek uste du berritzeko erabakia arrakastatsua izan dela;** horrek erakusten du berrikuntza-jardueraren arrakasta-pertzepzioa ehuneko 4,2 puntu jaitسي dela, aurreko olatuarekin alderatuta. Hala ere, oso parametro positiboetan mantentzen jarraitzen du, %70,0tik gora, aurreko olatuetan bezala.

Egindako berrikuntzek izandako arrakastaren sendotasunaz gain, azpimarratu behar da porrotaren pertzepzioak bere horretan jarraitzen duela, eta egindako berrikuntzek izan duten eragina espero zena izan ez dela uste duten enpresen %10,3k adierazi du.

Era berean, berrikuntza-jarduerak egin dituzten ia enpresa guztiek (%92,7) eragin positiboren bat hauteman dute, neurri handiagoan edo txikiagoan. Eta %74,7k adierazi du "inpaktu handikotzat" jotzen duen irabazia lortu duela jarduera berritzailearen ondorioz. Baina erabateko arrakasta-pertzepzioa %71tik %63,8ra jaitسي da, produktu eta zerbitzuen berrikuntzei lotutako arrisku handiagoagatik, ziurrenik.

Arrakastaren pertzepzio horrek eta irabazien identifikazioak zerikusia izan dezakete gero eta enpresa gehiagok esaten dutelako kudeaketako kontabilitate-sistemak dituztela sartutako berrikuntzetatik datozen irabaziak identifikatu ahal izateko (berriro ere gora egin du egoera horrek, eta %24tik %26,2ra pasatu da), eta aurrekontuetan berrikuntzarako berariazko partida bat izatea ere bai (%18,1).

Bizkaiko enpresa berritzailearen ezaugarriak

Azterlanaren bidez, berrikuntza-jardueraren praktika sistematizatuenari lotutako zenbait aldagai identifikatu daitezke. Enpresa sortu berriak dira, negozio-zikloa abiarazten dutenak edo produktuaren edo zerbitzuaren bizi-zikloa hazten ari dutenak, 20 langile baino gehiagoko plantillak dituztenak, eta esportazio-jarduera dutenak, fakturazio-ehunekoa edozein dela ere. Era berean, berrikuntzarako beste konpainia edo erakunde batzuekin lankidetzan aritzen diren erakundeak dira, I+G+Bko langileak dituztenak eta ezarritako ekintzekin beren itxaropenak bete dituztenak.

Kostuak garrantzia galtzen du berrikuntzaren oztopo gisa

Beste muturrean dago **2024an inolako jarduera berritzailerik izan ez duten konpainien %52,2; murrizketa nabarmena 2023ko %58,9arekin alderatuta**. Enpresek ekimen berritzailerik ez abiatzeko aipatzen dituzten arrazoiak, bere pertzepzioaren arabera, estu lotuta daude merkatuaren dinamismoarekin. Adierazle horrek beheranzko joera erakusten duen arren, inkestatutako konpainiek gehien aipatzen duten arrazoiak izaten jarraitzen du (%42,7). Bestalde, gero eta enpresa gutxiagok adierazten dute kostua berrikuntzarako oztopo gisa: argumentu hori 2022ko %23,7tik 2023ko %18,9ra jaitsi da, eta gaur egun %12,9an dago, hau da, ia hamaika puntu portzentual jaitsi da hiru urtetan.

Enpresa ez berritzaileei berritzeko duten asmoari buruz galdetuta, Norabidea 2019an %38,9k esan zuen ez zuela berritzeko inolako beharrik; gaur egun, %28,5 daude talde horretan.

Egoeraren balorazioa eta etorkizunerako gakoak

2024 inflexio-puntu positiboa eta orokorra izan da Bizkaiko berrikuntzarako, adierazle kuantitatiboak igotzeaz gain, hainbat arlotan ere (produktua, antolaketa, lankidetzak, babesa...) igotzen baitira. Horrek adierazten du enpresa-sistema heldu egin dela, eta ekosistema berritzailea sendotu egin dela. Enpresak gero eta konprometituagoak daude etengabeko eraldaketarekin eta hobekuntzarekin, baina oraindik erronka handiak dituzte sistematizazioan, kulturen eta gaitasunetan.

Zaila da datozen ekitaldietan gertatuko dena iragartzea. Oro har, jarraitutasunerako joera sumatzen bada, eta Bizkaiko enpresa berritzaileek etorkizunarekiko adierazitako asmoak balio positiboetan jarraitzen badu ere, pandemia garaitik etengabeko beherakada nabari da. Hala ere, asmoa produktuaren edo zerbitzuaren alorrean berrikuntzak ezartzea da, batez ere.

Aipatutako beste gai batzuez gain, Bizkaiko enpresek etorkizunean izango duten berrikuntza-jarduerari buruz baikor izateko beste elementu batzuk ere badaude, hala nola:

- Enpresa-berrikuntzak gero eta indar handiagoa du; izan ere, hiru proiektu berritzaile edo gehiago dituzten enpresen ehunekoa nabarmen handitu da, %11,2tik %16,2ra.
- Enpresa berritzaileen erdiek baino gehiagok (%53,9) berrikuntza beren kulturen eta helburu estrategikoetan integratzen dute, eta horrek susmarazten du jarduerari berritzailea ez dela gertaera puntual eta bakana.
- %34,9k laguntza publikoak jaso dituzte —erregistratutako baliorik altuena—, batez ere eraldaketa digitalera zuzenduak, berritzaileak ez diren enpresa batzuek barne, eta horrek berrikuntzarantz irekitzea iradokitzen du.
- Etorkizunerako aurreikuspenak positiboak dira: gehienek berrikuntza-jarduerari eutsi edo hura areagotu nahi dute, batez ere produktuan, ekoizpen-prozesuetan, banaketan eta logistikan.
- Testuinguru ekonomikoak batzuentzat eragina izaten jarraitzen duen arren, %44,3k uste du berrikuntza estrategia independente gisa mantendu behar dela.
- Enpresen arteko lankidetzaren gorakada ere nabarmentzekoa da: %40,7ra igo da, pandemiaren aurreko mailetara hurbilduz.

Azken finean, Bizkaiko enpresak eredu berritzaileago baterantz aurrera egiten ari dira, sendotze seinale argiekin, baina baita hobekuntza arlo nabariek ere. Berrikuntza enpresa-estrategietan gero eta integratuagoa izaten ari den arren, oraindik lan asko dago egiteko zeharkako balio bihurtu dadin, Lurraldeko ekosistema ekonomiko osoan modu integratuean presente egon dadin.

Egia da, berrikuntzari dagokionez, krisialdi honi 2008an baino hobeto aurre egiten ari zaiola dirudien arren, ez dira ahaztu behar orain arte egindako ahaleginak ETE berritzaileen oinarria zabaltzeko eta haien posizioak indartzeko.

“Norabidea – Berrikuntzak Bizkaiko enpresetan duen garrantziari buruzko inkesta 2025” txosten osoa hemen kontsulta daiteke:

<https://barrixe.com/eu/txostenak/norabidea-berrikuntzak-bizkaiko-enpresetan/norabidea-2025/>